

1. FRAMTIDSBILD, MÅL OCH STRATEGIER

*Lekplats vid bostadsområdet
Nya Bruket i Sandviken*

Sandviken 2030 - en framtidsbild

Sandviken växer och utvecklas i snabb takt. Vi blir allt fler människor som ska bo, arbeta, studera och utöva vår fritid i kommunen. Bostadsplaneringen bygger på att vi är 43 800 invånare 2030. I översiktsplanen har hänsyn tagits till förväntad befolkningsökning. Här beskrivs en framtidsbild av Sandvikens Kommun år 2030 utifrån översiktsplanens tre övergripande mål.

Sandvikens Kommun – en kunskaps-intensiv nod för hållbar tillväxt i regionen

År 2030 är Sandviken känd som en kommun som tar ett stort ansvar för en hållbar utveckling och som länge legat i framkanten, både nationellt och internationellt, när det gäller utvecklingen av fossiloberoende transporter.

Den elväg som invigdes 2016 i Sandviken – då som den första i sitt slag i världen – är nu utbyggd till att omfatta många högratifierade leder och använd av en stor andel av den svenska buss- och lastbilsflottan.

På vägarna rullar tiotusentals privat- och företagsägda vätgasbilar med bränsleceller som utvecklats av Sandvik AB i Sandviken. Det enda utsläppet består av vatten, så rent så det går att dricka. Vätgasmackar finns numera i alla städer och större tätorter.

Den goda och effektivt planerade infrastrukturen i Sandviken har bidragit till att skapa ett bra näringslivsklimat och en attraktiv miljö att leva i. Storviks roll som knutpunkt för godstransporter har förstärkts av det logistikcenter som skapats i anslutning till järnvägsområdet.

Nya samverkansformer har framgångsrikt utvecklats mellan kommunen, globala storföretaget Sandvik AB, de många mindre och medelstora företagen, skolorna och den ideella sektorn.

Influenser från olika kulturer och länder tas tacksam tillvara och bidrar till att skapa kreativa miljöer för arbete och utbildning.

Besöksnäringen har fortsatt att utvecklas med nya trender och verksamheter. Kungsberget har växt från skidort till turistort med besökare året runt. Storsjön, Högbo Bruk, Gysinge Bruk, Kulturcentrum och Göransson Arena utgör tillsammans med nya uppstickare andra viktiga turistnoder.

Sandvik AB och Sandbacka Science Park är sedan länge två viktiga aktörer för innovation, forskning och högre utbildning i regionen.

Mångfalden av attraktiva livsmiljöer, både i staden och på landsbygden, gör det populärt att arbeta och bo i Sandviken.

Sandvikens Kommun – en drivande kraft för en hälsosam livsmiljö

År 2030 har Sandvikens Kommun skapat sig en stark identitet byggd på en hållbart utformad samhällsstruktur.

Sandvikenborna är stolta över sin växande kommun, bryr sig om varandra, känner sig trygga och ges möjlighet att vara delaktiga i samhället.

Sandvikens Kommun hushållar med sina mark- och vattenresurser genom att förtäta befintlig bebyggelse och utveckla strategiska stråk samtidigt som tillgången till goda närmiljöer säkerställs.

Den nya bebyggelsen har i första hand tillkommit genom hållbar förtätning i Sandvikens stad, de fyra serviceorterna Storvik, Järbo, Årsunda och Österfärnebo samt efter stråken till dessa orter och till Gävle, en inriktning som innebär att samhällsservicen kan användas effektivt.

Sandvikens centrum är nu en i alla högsta grad levande mötesplats där allt fler människor arbetar, upplever, bor och umgås. Centrum utgör den viktiga kärnan i en aktiv stad fylld av liv och rörelse där invånarna känner sig hemma och trygga.

De välmående serviceorterna på landsbygden har viktiga roller som noder för offentlig och kommersiell service samt som mötesplatser.

Sandvikens nyskapande idrotts-, kultur- och friluftsliv bidrar till hög livskvalitet, hälsa och tillväxt.

Aktivitetsytor för spontanidrott och andra mötesformer för olika åldrar är väl planerade och finns där människorna bor.

Sandvikens Kommun – en självklar aktör för en ekologisk hållbar utveckling

År 2030 används all mark i Sandvikens Kommun till det den är bäst lämpad för. Alla beslut som rör mark- och vattenanvändningen är sedan länge grundade på en långsiktig hållbar utveckling.

Särskild hänsyn har i planeringen tagits till känsliga kulturmiljöer som Ralph Erskines Gästrike-Hammarby, Gysinge Bruk och stadsdelen med Gamla Bruket, vilka fått stärkt skydd för att kunna sparas som guldkorn till kommande generationer.

Storsjöns starka attraktionskraft som fiske- och fritidsparadis har behållits tack vare ett långsiktigt och ansvarsfullt arbete med att minska belastningen på sjön och säkra vattenkvaliteten. Särskild hänsyn har vid exploateringar tagits till jordbruksmark av högt värde.

Kollektivtrafiken är nu ett självklart val framför bilen. Det är enkelt för invånarna att ta sig till arbete, studier och fritidsaktiviteter i Sandviken och i regionen. I hela kommunen finns också ett väl utbyggt och mycket väl använt nät av gång- och cykelvägar.

Alla sandvikenbor, oavsett bostadsort i kommunen, har tillgång till bredband av hög kvalitet, något som minskat resandet, förenklat invånarnas vardag och underlättat företagande på landsbygden.

Sandbacka Park i Sandviken.

Mål och strategier

Framtidsbilden av Sandvikens Kommun år 2030 med utblick mot 2050 och riktningen i Vision 2030 är en övergripande målbild som bland annat bygger på politisk vilja och de faktiska förutsättningar som finns i Sandvikens Kommun.

Översiktsplanen är det dokument som visar hur kommunen vill utvecklas på längre sikt. Dess mål och strategier ska vara vägledande i arbetet. Då omvärlden förändras i snabb takt vill Sandvikens Kommun ha en flexibilitet i översiktsplanen. Strategier och handlingsplaner som är kopplade till planen kommer därför att uppdateras kontinuerligt.

Översiktsplanen har tre övergripande mål:

- Sandvikens Kommun – en kunskapsintensiv nod för hållbar tillväxt i regionen
- Sandvikens Kommun – en drivande kraft för en hälsosam livsmiljö
- Sandvikens Kommun – en självklar aktör för en ekologisk hållbar utveckling.

MÅL 1

Sandvikens Kommun – en kunskapsintensiv nod för hållbar tillväxt i regionen

Strategier

Kunskap, forskning och utbildning

Sandvikens Kommun är medveten om företaget Sandvik AB:s centrala roll och också om de små- och medelstora företagens betydelse för kommunens arbetsmarknad och utveckling. I en global ekonomi är näringslivet internationellt och rymmer en rad influenser från olika kulturer och länder.

Sandvikens Kommun vill vara en del av detta genom en professionell, öppen och välkomnande attityd till förändring

och utveckling. Det är viktigt att förhålla sig till, och arbeta vidare med, intresset för kunskap, forskning och utbildning. Här är kommunala verksamheter som förskola, skola, Kulturcentrum och Vuxenutbildningen i Sandviken viktiga aktörer.

Sandvikens Kommun med Sandbacka Science Park i spetsen vill genom att engagera sig i projekt som exempelvis bränsleceller för vägasbilar och Elväg E16 bidra till att utveckla idéer och strategier för en hållbar tillväxt.

Besöksnäringen en tillväxtmotor

Besöksnäringen i Sandvikens Kommun omsätter cirka 645 miljoner kronor, ger arbete åt ungefär 600 personer och är därmed en viktig näring. Närheten till upplevelser av olika slag är en styrka och Sandvikens Kommun ska stödja och skapa förutsättningar för våra aktörer inom besöksnäringen att utvecklas enskilt och/eller tillsammans. Näringen är en betydande tillväxtmotor för Sandvikens Kommun och regionen i stort.

Mark, infrastruktur och kommunikationer

Sandvikens Kommuns geografiska läge med en infrastruktur som järnvägar, vägar och närhet till Gävle Hamn skapar en stor utvecklingspotential för både näringsliv och bostadsmarknad. För att koppla samman och utveckla infrastruktur, näringsliv och bostadsmarknad är det av stor betydelse att arbeta med strategiska markområden. Det här är viktigt ur såväl ett lokalt och regionalt som ett nationellt perspektiv.

För att vara en attraktiv plats för innovativt och kunskapsintensivt företagande arbetar således Sandvikens Kommun för goda kommunikationer, variation i utbudet av mark och nyttjar också all kraft och kompetens som finns inom forskning och kunskap inom kommunen och regionen.

Samarbete för hållbar utveckling

För en modern industrikommun som växer är det avgörande att samarbeten och samverkan sker och utvecklas både på det lokala planet och på det regionala och nationella planet. Det är viktigt att alla strävar mot målet om ett hållbart samhälle. För ett mer aktivt näringsliv i samhällsbygget krävs att kommunen är öppen för nya samverkansformer mellan näringsliv, kommun och ideell sektor

Den fysiska planeringen kring till exempel kommunikationsstråk, energiförsörjning och Storsjöns utveckling och kvalitet kan inte ensamt planeras av Sandvikens Kommun. Sandvikens översiktsplanering följer därför i innehåll och struktur Gävle kommuns översiktsplanering och förhoppningen är att Sandvikens samtliga grannkommuner på sikt kan få en fysisk planering som harmoniserar med varandra.

För att vara en attraktiv plats för hållbar tillväxt vill Sand-

vikens Kommun fortsätta arbetet med att bjuda in medborgare och samhällsaktörer till delaktighet i kommunens utvecklingsarbete. Samarbeten och samverkan är mycket betydelsefullt för att Sandvikens Kommun ska bli en del av en vidgad arbetsmarknadsregion.

MÅL 2

Sandvikens Kommun – en drivande kraft för en hälsosam livsmiljö

Strategier

Varsam förtätning

Översiktsplanen har som utgångspunkt att vi ska växa på ett hållbart sätt, så att bebyggelsestrukturen främjar gång-, cykel- och kollektivtrafiken. Huvudparten av ny bebyggelse ska tillkomma i anslutning till befintliga orter och i lägen med bra kollektivtrafik. Orternas olika särarter ska främjas.

För att stad och andra orter ska leva är en förtätning eftersträfvärd och ska ske på ett sätt så att värdefull grönska och historiska och identitetsfulla miljöer sparas och utvecklas. Täthet i bebyggelsen ger underlag till offentlig och privat service, kollektivtrafik och möten människor emellan och skapar goda förutsättningar för levande stads- och ortsmiljöer.

Förtätning i Sandvikens stadskärna sker med fördel kring resecentrum. I stad och orter eftersträvas boende för hela livet och för olika livsstilar. Sandvikens Kommun ska utvecklas genom ett varsamt och genomtänkt bostadsbyggande.

Möjligt bo kvar hela livet

Strävan är att alla stadsdelar ska innehålla arbetsplatser, service, kultur- och fritidsaktiviteter och olika bostadstyper. I Sandvikens Kommun ska den som vill kunna bo kvar i samma ort eller stadsdel i livets alla skeden.

Bebyggelsen ska vara varierad, så att bostäder med olika upplåtelseform blandas med service och arbetsplatser. Endast verksamheter som är störande ska förläggas på avstånd från bostäder. Områden med blandad bebyggelse ger förutsättningar för platser som är befolkade både dagtid och kvällstid vilket lägger grunden för trygghet och trivsel.

Stärker utbudet

Samhällsinsatser som stärker förutsättningar för boende och verksamheter på landsbygden prioriteras till serviceorterna

Storvik, Järbo, Årsunda och Österfärnebo. Som orter med viss service räknas Kungsgården, Gästrike-Hammarby och Åshammar.

Stråktänket är också betydelsefullt för att på ett effektivt sätt använda samhällsservice som exempelvis fritidsanläggningar och på så sätt stärka utbudet. Gävle kommun och Sandvikens kommun kan stärkas av varandras utbud och dra nytta av varandras urbaniseringsprocesser.

Växa mot Gävle

Sandvikens Kommun har ambitionen att verka för bebyggelseutveckling i östlig riktning mot Forsbacka och Gävle kommun, vilket möts upp med motsvarande intentioner i Gävle kommuns översiktsplan. En ökad bebyggelse och ett ökat antal människor i området underlättar arbetet med att förbättra och samordna satsningar på teknisk försörjning och kommunikationer över kommungränserna. Likaså växer underlaget för att möjliggöra en utbyggnad av servicen

i området. Antalet människor som arbetspendlar mellan kommunerna är redan i dag stort. Ökade förutsättningar för bättre kommunikationer är därför positivt för hela området.

Ett aktivt centrum

Arbetet med att förnya de centrala delarna för mer liv och rörelse i Sandvikens centrum har hela tiden lutat sig på idéer och åsikter från kommunens medborgare genom projektet ”Plussa-centrum”. Medborgardialogen är central också fortsättningsvis i arbetet med att göra Sandviken och särskilt centrum aktivare och attraktivare.

För att centrum ska fortsätta utvecklas och stärka sin konkurrenskraft, är ett nära samarbete mellan fastighetsägarna en viktig förutsättning. Kommunen arbetar aktivt med att skapa ett handelskraftigt nätverk mellan viktiga fastighetsägare i centrum.

I centrum finns plats för möten.

Socialt hållbara livsmiljöer

Sandvikens Kommun ska sträva efter socialt hållbara livsmiljöer med goda uppväxtvillkor för barn och unga där möjlighet ges till ett aktivt liv och stimulerande fritid.

En mångfald av olika livsmiljöer ska eftersträvas både i Sandvikens stad och i kommundelarna.

Bostadsområden ska placeras med närhet till parker, natur-, aktivitets- och idrottsområden eller andra mötesplatser.

Planering av ny bebyggelse ska ge möjlighet för människor med olika bakgrund och sociala förutsättningar att mötas och samverka med varandra.

MÅL 3

Sandvikens Kommun – en självklar aktör för en ekologiskt hållbar utveckling

Strategier

Säkra värdefull natur

Värdefulla naturområden och naturresurser ska säkerställas och utvecklas. Sandvikens Kommun ska spara värdefull natur och en sammanhängande grönstruktur för rekreation och biologisk mångfald. Särskild vikt ska läggas vid att utveckla vår tätortsnära natur och grönska inom orter och städer. Översiktsplanen beaktar särskilt framtidsbehoven av orörd natur samt fritids- och friluftsområden.

Sandvikens Kommun är väl medveten om den betydelse exempelvis Högbo Bruk har för rekreation liksom betydelsen av att på ett ansvarsfullt sätt ansvara för Storsjöns utveckling. Storsjön har en stor attraktionskraft på kommunens medborgare och besökare. Vattenkvaliteten är därför viktig.

Betydelsefulla naturresurser som vattentäcker och värdefull åkermark ska säkras för framtiden. Jord- och skogbruksområden ska bevaras för produktion, rekreation och biologisk mångfald.

Vid bostadsbyggande ska hänsyn tas till strandskydd och andra naturvärden. Stor restriktivitet ska alltid gälla vid prövning av lov och tillstånd som berör brukningsvärd jordbruksmark, grusåsar med stora grundvattentillgångar eller där VA-frågorna inte kan ges en långsiktigt hållbar lösning.

Hållbar infrastruktur

Transporter och IT-infrastruktur är två vägar för att nå målområdet ”Tillgängliga miljöer” som identifierats i Region Gävleborgs regionala utvecklingsstrategi ”Nya möjligheter”.

Projektet Elväg E16 bidrar till utvecklingen av hållbara transporter.

Med styrdokument som kommunala översikts- och detaljplaner, bostadsförsörjningsplanen och bredbandsstrategin skapar Sandvikens Kommun förutsättningar för socialt och miljömässigt hållbara samhällsstrukturer både på lokal och också regional nivå.

Sandvikens Kommun ser tillgång till bredband som en viktig tillväxt- och utvecklingsfråga och kommer att bedriva ett aktivt arbete inom området. Kommunens primära roll är att planera och skapa förutsättningar för att tillgången till snabbt bredband ska öka.

Effektivt kommunikationsnät

Sandvikens Kommun ska vara del i ett effektivt kommunikationsnät där kollektivtrafik och gång- och cykeltrafik prioriteras. Kommunens invånare ska enkelt kunna ta del av ett utbud av arbete, kultur och aktiviteter i Gävle och andra städer. Därför ska kommunikationerna utvecklas både inom och utanför kommunen. Enkla och snabba kollektiva transporter till Gävle och andra närliggande centralorter är av särskild prioritet.

För att uppnå en större andel resande med kollektivtrafik ska vi satsa på trygga gång- och cykelvägar såväl inom staden och orterna som mellan orter.

Sandvikens Kommun kommer att fortsätta engagera sig i projekt som exempelvis bränsleceller för vätgasbilar och Elväg E16 för att bidra till utvecklingen av hållbara transporter.